

TÍNH CHỦ THỂ CỦA TRẺ EM TRONG TẢO HÔN TỪ TIẾP CẬN NĂNG LỰC VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG NGHIÊN CỨU VỀ VẤN ĐỀ NÀY Ở VIỆT NAM¹

NGUYỄN THỊ LÊ^(*)

Tóm tắt: Tảo hôn hiện nay vẫn đang là vấn đề toàn cầu, trong đó có Việt Nam. Theo tính toán của Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF), để đạt được các mục tiêu phát triển bền vững (SDGs) của Liên hợp quốc về vấn đề này vào năm 2030, các nghiên cứu và chương trình can thiệp cần được thúc đẩy với tốc độ và chất lượng cao hơn nữa. Các thảo luận quốc tế về tảo hôn hiện nay tập trung vào phân tích tính chủ thể trẻ em để hiểu rõ quá trình ra quyết định về hôn nhân của trẻ em, trên cơ sở đó đưa ra các đề xuất can thiệp phù hợp hơn. Bài viết này dựa trên tổng quan tài liệu, làm rõ các quan điểm về tính chủ thể trẻ em trong tảo hôn nói chung và từ tiếp cận năng lực nói riêng, từ đó đề xuất một số vấn đề cho nghiên cứu vấn đề này ở Việt Nam.

Từ khóa: *tính chủ thể, tảo hôn, tiếp cận năng lực, lựa chọn, phát triển con người.*

Abstract: Child marriage is still a global problem, including in Vietnam. According to UNICEF's calculations, to achieve the United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs) on this issue by 2030, research and intervention programs need to be promoted at an even higher speed and quality. The current international discussions on child marriage focus on analysing the agency of children to understand the decision-making process about child marriage, based on which more appropriate intervention proposals are made. This article is based on a literature review, clarifying the perspectives and approaches on child agency in child marriage in general and from the capabilities approach in particular, thereby proposing some issues for studying this issue in Vietnam.

Keywords: *agency, child marriage, capabilities approach, choice, human development.*

Ngày gửi bài: 16/7/2023; Ngày gửi phản biện: 18/7/2024; Ngày duyệt đăng bài: 05/11/2024.

^(*) Viện Nghiên cứu Con người, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

¹ Bài viết trong khuôn khổ Đề tài khoa học cấp cơ sở năm 2024: *Tảo hôn của người Mông ở Lai Châu hiện nay nhìn từ góc độ phát triển con người*, TS. Nguyễn Thị Lê là chủ nhiệm, Viện Nghiên cứu Con người là cơ quan chủ trì.